

4.

Slowindova pomlad 2017

9. in 10. maj

11. oktober

Slovenska filharmonija

Niels Rosing-Schow • Bent Sørensen • Jørgen Jersild
• Igor Stravinski • Svend Simon Schultz • Per Nørgård •
Claude Debussy • Tošio Hosokava • Vito Žuraj

Cenjeno občinstvo,

po treh krajših pomladnih Slowindovih ciklih se včasih vprašamo, kakšni so pravzaprav programski vzgibi pri prirejanju naših pomladnih koncertov. Naš jesenski festival Slowind je v devetnajstih letih zrasel v obsežen dogodek, na katerem običajno sodeluje veliko število gostujočih skladateljev in izvajalcev. Programsko ga vodi ugledna glasbena osebnost, festival pa običajno nosi tehten naslov, ki poudari srž glasbenega dogajanja. S Slowindovo pomladjo pa je nekoliko drugače. Izoblikovali smo ga v glasbeni dogodek 'z odprto kodo'. Želimo, da je za razliko od jesenskega krajši, svobodnejši, priložnosten in raznolik. Spomladi lahko praznujemo, improviziramo ali pa tako kot letos, občinstvo povabimo na glasbeno potovanje v dežele, kjer je Slowind že bil in kamor se rad vrača.

Takšni sta npr. čudoviti deželi Danska in Japonska. V obeh deželah smo našli veliko prijateljev, s katerimi delimo našo slovensko in seveda tudi tujo aktualno glasbeno ustvarjalnost. Na glasbenih akademijah v Kopenhagnu in Tokiu smo imeli priložnost predavati o skladbah Lojzeta Lebiča, Vinka Globokarja, Nine Šenk, Vita Žuraja in drugih. Dansko in japonsko občinstvo z zanimanjem in veliko pozornostjo prisluhne slovenski glasbi. Za to sta na njihovi strani najbolj zaslužna skladatelja in profesorja Niels Rosing-Schow in Tošio Hosokava. Prav zato smo oba letos povabili, da v Ljubljani predstavita izbor (predvsem) lastne glasbe.

Letošnja, četrta Slowindova pomlad bo v marsičem drugačna od preteklih. Časovno se bo raztezala od maja pa vse do oktobra, tako da bo daljša od koledarske in astronomske. Malo je tudi manjkalo, da bi dogodek prvič izzvenel brez skladb slovenskih avtorjev, kar bi bil verjetno nedopusten škandal. Pa so zagato rešili člani japonskega ansambla Takefu Ensemble

in njihov umetniški vodja Tošio Hosokava; na spored jesenskega koncerta so kar sami uvrstili skladbo Chrysantemum Vita Žuraja.

Prijateljem iz Japonske se iskreno zahvaljujemo za vljudnost in pozornost, Vas, drage poslušalke in cenjeni poslušalci, pa ponovno vabimo v Slovensko filharmonijo!

Vaš Slowind

Slowindova pomlad 2017

1. koncert torek, 9. maj 2017, ob 20.00 predkoncertni pogovor ob 19.00; gost pogovora: Niels Rosing-Schow Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine	6
2. koncert sreda, 10. maj 2015, ob 20.00 predkoncertni pogovor ob 19.00; gost pogovora: Niels Rosing-Schow Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine	10
3. koncert sreda, 11. oktober 2017, ob 20.00 Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine	16
Komponisti	23
Interpreti	34

1. koncert

torek, 9. maj 2017, ob 20.00

predkoncertni pogovor ob 19.00; gost pogovora: Niels Rosing-Schow
Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Niels Rosing-Schow (roj. 1954)

Prélude canonique (1994/ 2009)
za pihalni kvintet in godalni kvartet

Aleš Kacjan – flavta
Matej Šarc – oboa
Jurij Jenko – klarinet
Jože Rošer – rog
Paolo Calligaris – fagot
Janez Podlesek – violina
Matjaž Porovne – violina
Maja Rome – viola
Milan Hudnik – violončelo
Metod Tomac – dirigent

Bent Sørensen (roj. 1958)

Trotto (1983)
za oboo, rog, fagot, violino in violončelo

Matej Šarc – oboa
Metod Tomac – rog
Paolo Calligaris – fagot
Matjaž Porovne – violina
Milan Hudnik – violončelo

Jørgen Jersild (1913–2004)

Kvartet (1934)
za violino, violo, klarinet in fagot

Matjaž Porovne – violina
Maja Rome – viola
Jurij Jenko – klarinet
Paolo Calligaris – fagot

Igor Stravinski (1882–1971)

Pastorale (1907/33)
za violino, oboo, angleški rog, klarinet
in fagot

Janez Podlesek – violina
Matej Šarc – oboa
Melina Todorovska – angleški rog
Jurij Jenko – klarinet
Lorenzo Contaldo – fagot

Niels Rosing-Schow

Pet študij (1979/2014)
za pihalni kvintet

Slowind
Aleš Kacjan – flavta, piccolo, altovska flavta
Matej Šarc – oboa
Jurij Jenko – klarinet
Metod Tomac – rog
Paolo Calligaris – fagot

Svend Simon Schultz (1913–1998)

Divertimento (1961)
za pihalni oktet

Matej Šarc – oboa
Melina Todorovska – oboa
Jurij Jenko – klarinet
Aljaž Kalin Kante – klarinet
Metod Tomac – rog
Jože Rošer – rog
Paolo Calligaris – fagot
Lorenzo Contaldo – fagot

Niels Rosing-Schow (roj. 1954)

Prélude canonique (1994/2009)
za pihalni kvintet in godalni kvartet

Prélude canonique je predelava mojega zgodnjega dela, *Kanona in Korala*, ki sem ga napisal za mlade izvajalce. Naslov novega dela se navezuje na kratke odlomke v obliki kanona, ki predstavljajo preludij h koralu. Ta se korak za korakom vzpostavi kot miroljubna zaključna melodija skladbe.

Niels Rosing-Schow

Bent Sørensen (roj. 1958)

Trotto (1983)
za oboo, rog, fagot, violino in violončelo

Kvintet *Trotto* sem napisal spomladi leta 1983 za Komorni ansambel Zahodne Jutlandije, ki je delo premierno izvedel junija istega leta. Tiha in pastoralna glasba s klici francoskega roga in ljudskimi glasbenimi fragmenti se v delu sreča z manično in 'stresno' glasbo, med drugim ustvarjeno z mehničnimi zvočnimi repeticijami in zadihanimi glasbenimi oscilacijami. Ta dva glasbena značaja se vzajemno zasenčita v nenehnem občutku maničnosti, ki v glasbi izniči vsakršne trenutke počitka. *Trotto* je ime starega italijanskega plesa, njegov ritmični vzorec pa se v sredini prvega stavka kaže v utrujajočem ritmu violine.

Bent Sørensen

Jørgen Jersild (1913–2004)

Kvartet (1934)
za violino, violo, klarinet in fagot

Mladostno delo danskega skladatelja Jørgena Jersilda za nenavadno zasedbo violine, viole, klarineta in fagota iz leta 1934 že napoveduje njegovo srečanje z Albertom Rousselom, ki je leto dni kasneje mladega skladatelja poučeval tri mesece. *Kvartet* je komponiran v nekakšnem objektivnem in treznem duhu hindemithovske nove stvarnosti, ki so ji bili tedaj naklonjeni številni danski skladatelji.

Jersild se je v *Kvartetu* v kar se da objektivnem duhu izognil tako melodičnem bogastvu in lahkotni eleganci kot tudi ostrim in neizprosnim disonancam. *Kvartet* zaznamujejo občutek doslednosti in skladnosti melodičnih linij ter zaokroženost in zvočna mehkoča – kvalitete, ki se pogosto ponovijo v Jersildovih poznejših delih.

Igor Stravinski (1882–1971)

Pastorale (1907/33)
za violino, oboo, angleški rog, klarinet in fagot

Mladostniška vokaliza Igorja Stravinskega za sopran in klavir iz leta 1907 je nastala pod skrbnim nadzorom Nikolaja Rimskega-Korsakova, preseneča pa s tem, da mentorjevega vpliva v tem delu sploh ne moremo zaznati. Slogovno in karakterno nenavadno delo skoraj v ničemer še ne napoveduje škandaloznih ritmičnih izbruhov ali bogate barvne invencije *Posvetitve pomladi* iz leta 1913 in je prej napisano v slogu hladne

objektivnosti njegovih poznih del, kot pa skladateljevega vročekrvnega zgodnjega obdobja.

Leta 1933 je ob pomoči violinista Samuela Duškina ustvaril priredbi za violino in klavir ter za violino in kvartet pihal ter ohranil karakteristike prvotne skladbe; prozorno solistično melodično linijo in enostavno, mestoma asimetrično spremljavo.

Niels Rosing-Schow

Pet študij (1979/2014)
za pihalni kvintet

Glasbeno gradivo mojih *Petih študij* za pihalni kvintet sega v leto 1984, ko so štirje stavki tvorili delo z naslovom *Štiri študije*. Dodani drugi stavek z oznako *Quasi lontano* sega še dlje, in sicer v leto 1973, ko sem poskusil prvič napisati pihalni kvintet. Gradivo iz omenjenih kompozicij sem v 'obnovljeni' skladbi temeljito predelal, vseeno pa skladbo še vedno karakterizira sveži navdih Györgyja Ligetija in danske različice 'nove enostavnosti'.

Navkljub nevtralnemu naslovu *Študije*, so teh pet kratkih stavkov več kot zgolj etude, ki raziskujejo raznolike zvočne zmožnosti pihalnega kvinteta; vsebujejo pet kontrastnih glasbenih situacij, vsako z izostreno glasbeno ostjo.

Niels Rosing-Schow

Svend Simon Schultz (1913–1998)

Divertimento (1961)
za pihalni oktet

Divertimento za pihalni oktet Svenda Simons Schultza, eno bolj nepoznanih del skladatelja pretežno vokalne in vokalno-instrumentalne glasbe, ne varčuje z

izvajalskimi izzivi in prazničnim vzdušjem nenehnega pogona celotne skladbe, ki so bili značilni za lahkotne divertimente klasicizma. Vsak od štirih kontrastnih stavkov odraža *hommage* serenadam za pihalne zasedbe iz osemnajstega stoletja skladateljev, kot so bili Haydn, Mozart, Krommer pa tudi Beethoven. Dela te zvrsti so bila pogosto napisana za oktet oboj, klarinetov, rogov in fagotov in so bila pogost spremljevalec dvornega kratkočasje.

Uvodna *Tarantella* povezuje značilen plesni ritem južne Italije in pridih sodobnosti. Sledijo ji burkaški drugi stavek z oznako *Marcia* ter zamišljena *Pastorala* s kančkom pridušene napetosti, ki jo razblinita klarineta, finalni *Capriccio* pa s hrupnim uvodom poskrbi za vznemirljiv zvočni izbruh.

2. koncert

sreda, 10. maj 2015, ob 20.00

predkoncertni pogovor ob 19.00; gost pogovora: Niels Rosing-Schow
Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Koviča

Niels Rosing-Schow (roj. 1954)

Echoes of Fire (1989/1995)

za flavto, piccolo, basovski klarinet, trobento,
pozavno, tolkala, violino in violončelo

Aleš Kacjan – flavta, piccolo, altovska flavta
Aljaž Beguš – basovski klarinet
Franc Kosem – trobenta
Žan Tkalec – pozavna
Franci Krevh – tolkala
Janez Podlesek – violina
Milan Hudnik – violončelo
Metod Tomac – dirigent

Per Nørgård (roj. 1932)

Whirl's World (1970)

za flavto, oboo, klarinet, rog in fagot

Slowind

Aleš Kacjan – flavta, piccolo, altovska flavta
Matej Šarc – oboa, angleški rog
Jurij Jenko – klarinet, basovski klarinet
Metod Tomac – rog
Paolo Calligaris – fagot

Niels Rosing-Schow

I Giardini dietro la Città /
Vrtovi izza mesta (2011)

za oboo, basovski klarinet, harfo, violino, violo,
violončelo in tolkala

Matej Šarc – oboa
Aljaž Beguš – basovski klarinet
Urška Križnik Zupan – harfa
Janez Podlesek – violina
Maja Rome – viola
Milan Hudnik – violončelo
Franci Krevh – tolkala
Metod Tomac – dirigent

Claude Debussy (1862–1918)

4 Preludiji (prir. Niels Rosing-Schow, 2017)

za flavto, oboo, klarinet, fagot, harfo, dve
violini, violo, violončelo in kontrabas

Aleš Kacjan – flavta, piccolo, altovska flavta
Matej Šarc – oboa, angleški rog
Jurij Jenko – klarinet
Paolo Calligaris – fagot
Urška Križnik Zupan – harfa
Janez Podlesek – violina
Matjaž Porovne – violina
Maja Rome – viola
Milan Hudnik – violončelo
Miha Firšt – kontrabas
Metod Tomac – dirigent

Niels Rosing-Schow

Dva stavka

za altovsko flavto, angleški rog, basovski
klarinet, fagot, rog, dve violini, violo,
violončelo in kontrabas

1. Floating / Lebdenje (2017)

svetovna premiera

2. Sinking – Flashing /

Potapljanje – Svetlikanje (2013)

Aleš Kacjan – flavta, altovska flavta
Matej Šarc – angleški rog
Jurij Jenko – basovski klarinet
Paolo Calligaris – fagot
Jože Rošer – rog
Janez Podlesek – violina
Matjaž Porovne – violina
Maja Rome – viola
Milan Hudnik – violončelo
Miha Firšt – kontrabas
Metod Tomac – dirigent

Niels Rosing-Schow (roj. 1954)

Echoes of Fire / Odmevi ognja (1989/1995)
za flavto, piccolo, basovski klarinet, trobento, pozavno, tolkala, violino in violončelo

Skladba *Echoes of Fire (Odmevi ognja)* predstavlja kondenzacijo glasbe komorne opere *Fire (Ogenj)*, ki sem jo napisal na libreto danske libretistke Sanne Bjerg. Poleg navezave na opero v naslovu, se nanjo navezuje tudi temačna glasba, ki odseva prizorišče in zaplet opere. Zgodba se dogaja v gorečem mestu, kjer se strasti razplamtijo v smrtonosne posledice.

Niels Rosing-Schow

Per Nørgård (roj. 1932)

Whirl's World (1970)
za flavto, oboo, klarinet, rog in fagot

Skladba *Whirl's World* je nastala leta 1970 kot ena v seriji del, v katerih sem raziskoval tako imenovani 'fenomen razlikovanja'. Ta termin (ki sem ga skoval v povezavi z vrsto predavanj, ki sem jih imel tisto leto v Kaliforniji) označuje motivično podvajanje, kjer dve – pogosto zelo enostavni – melodični ideji doživita fazni zamik, kar privede do poteka nenehno spreminjajočih se stanj. V skladbi *Whirl's World* je 'fenomen razlikovanja' slišen vse od začetka, ko sta sopostavljena motiva, sestavljena iz treh in štirih not. Nadaljevanje skladbe poteka kot hitra vrsta šahovskih potez; najprej se premakne prva nota prvega motiva, sledi sprememba prve note drugega motiva, nato se premakne druga nota prvega motiva – in tako naprej. Hiter začetek se izteče v počasnejši odsek, kjer pa se spremembe prikažejo kot nihanja med

močno tesno povezanimi toni (katerega poje eden od glasbenikov).

Skladba je enostavčna, grajena v smislu organske rasti od počasnega k bliskovito hitremu vrtnčenju in zopet nazaj k počasnemu. To je moč slišati kot upočasnjene vrtnice, kot vodni svet valovanj in mehurčkov. Vse je uokvirjeno z omenjenim uvodom in zaključkom, v katerem se gibanje upočasni in zaključči v odločni končni piki v basu.

Per Nørgård

Niels Rosing-Schow

I Giardini dietro la Città / Vrtovi izza mesta (2011)
za oboo, basovski klarinet, harfo, violino, violo, violončelo in tolkala

Skladbo *I giardini dietro la città (Vrtovi izza mesta)* lahko poslušamo kot nepretrgano potovanje skozi več stanj. Delo drsi skozi malo vpadljive spremembe od enega časovnega intervala k naslednjemu. V določenem smislu se glasba pričinja v enem kraju in pelje poslušalca skozi spreminjajoče se glasbene pokrajine in s tekočo sanjsko neizogibnostjo do drugega. Dejansko se je skladatelju v času pisanja skladbe v sanjah pojavil naslov dela: *I giardini dietro la città*. V sanjah je skladatelj zabljen s trga v nekem italijanskem mestu do zidu, za katerim se razkrije prvi vrt, čudovit in razcveten. Pot nadaljuje k naslednjemu, ki je še bolj razbohoten in prekipevajoč, dokler ne prispe do zadnjega vrta še bolj opojne lepote, kjer razpadajoči zid razkrije panoramo odprte italijanske pokrajine.

Navezava v naslovu na italijanske pokrajine priključuje v spomin škržate, frfotanje kril, ptičje petje in tekočo vodo,

ki se poslušalcu prikaže preko bogate instrumentacije. Glasba in sanje se v delu spojijo v večplastne zvočne pokrajine.

Eva Obrt

Claude Debussy (1862–1918)

4 Preludiji (prir. Niels Rosing-Schow, 2017)
za flavto, oboo, klarinet, fagot, harfo, dve violini, violo, violončelo in kontrabas

Claude Debussy je prvo knjigo preludijev dokončal leta 1910 in drugo leta 1913. V nasprotju s preludiji, ki so jih pisali skladatelji pred njim, na primer Frédéric Chopin, Debussyjevi preludiji ne sledijo vnaprej zastavljenemu zaporedju tonalitete, ampak med njimi svobodno prehajajo, kar priča o bolj svobodni obravnavi tonalitete. Prav tako je zaporedje preludijev moč izvajati povsem poljubno. Debussy je v dveh knjigah preludijev izrazil vse svoje mojstrstvo klavirske igre, prav vsak od njih pa predstavlja mojstrovino v malem.

Niels Rosing-Schow je izbral štiri Debussyjeve preludije (*Deklica z lanenimi lasmi, Mrtvo listje, Megle, Anakaprijski griči*) in Debussyjevo klavirsko tvarino subtilno razprostrl med deset instrumentov različnih, vendar dopolnjujočih se značajev.

Niels Rosing-Schow

Dva stavka
za altovsko flavto, angleški rog, basovski klarinet, fagot, rog, dve violini, violo, violončelo in kontrabas

Movements (beseda ima dvojni pomen, pomeni premikanje in stavke znotraj kompozicije, op. prev.) je delo v nastanku. V tem trenutku obstajata dva stavka, delo pa bo s časom pridobivalo na dolžini.

Posamezne stavke svobodno povezujejo skupna inspiracija vode in premikanj tekočin.

1. Floating / Lebdenje (2017)

Glasbo označujejo nerazločna in nedoločljiva premikanja. Občasno se vzpostavijo bolj aktivne situacije v obliki vrtnčenj na površini plavajočih zvočnosti.

2. Sinking – flashing / Potapljanje – svetlikanje (2013)

Navdih za ta stavek sem dobil iz prizora zgodbe *Pelej in Melisanda*, v katerem pade Melisandi v vodnjak zlat prstan. V skladbi sledimo prstanu, ki se svetlika v bistri vodi, medtem ko potone na dno. Nenadoma se zavemo naše prevare: se je prstan dejansko potapljal ali pa se mi dejansko povzpenjamo proti nebu? Za trenutek začutimo vrtoglavico. Vendar se vrnemo in ulovimo zadnje bežne poglede proti prstanu preden izgine iz našega dosega ...

Niels Rosing-Schow

3. koncert

sreda, 11. oktober 2017, ob 20.00

Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Tošio Hosokava (roj. 1955)

Sakura / Češnjevi cvetovi (2008)

za *Otta Tomeka*

za šo

Tošio Hosokava

Gesine (2009)

za harfo

Tošio Hosokava

Birds Fragments III b /

Ptičji fragmenti III b (1990/1997)

za šo in kljunasto flavto

Tošio Hosokava

Small Chant / Kratka pesem (2012)

za violončelo

Tošio Hosokava

Vertical Time Study I / Študija

vertikalnega časa I (1992)

za klarinet, violončelo in klavir

odmor

Vito Žuraj (roj. 1979)

Chrysanthemum / Krizantema
(2014/2015)

za klarinet, violončelo in klavir

Tošio Hosokava

Arc-Song / Lok-Pesem (1999)

za oboo in harfo

Tošio Hosokava

Stunden-Blumen / Rože enournice (2008)

za klarinet, violino, violončelo in klavir

Takefu Ensemble

Majumi Mijata – šo

Takako Macumura – harfa

Takajasu Hemmi – violina

Tomoki Tai – violončelo

Tosija Suzuki – kljunasta flavta

Nozomi Ueda – klarinet

Džunko Jamamoto – klavir

Tošio Hosokava – umetniški vodja

Tošio Hosokava (roj. 1955)

Sakura / Češnjevi cvetovi (2008)
za Otta Tomeka
za šo

Sakura je ena najbolj znanih japonskih ljudskih pesmi, peta v počasni, preprosti pentatonični lestvici. V moji priredbi je melodija skrita globoko v harmoniji. Ta način se imenuje *Chôshi*, starodavna melodija za šo solo.

Skladba je posvečena 80-letnici Otta Tomeka, čigar delo je pustilo neprecenljiv pečat na področju promocije zlasti nemške sodobne glasbe, nastale v obdobju po drugi svetovni vojni.

Tošio Hosokava

Gesine (2009)
za harfo

Gesine za harfo solo je naročilo Mednarodnega glasbenega tekmovanja ARD 2009 v Münchnu za obvezno skladbo v drugi etapi tekmovanja. Premierno je bila izvedena 4. septembra 2009.

Tošio Hosokava

Birds Fragments III b /
Ptičji fragmenti III b (1990/1997)
za šo in kljunasto flavto

Podlago skladbe oblikuje instrument šo: če kljunasto flavto primerjamo z ljudmi ali pticami, potemtako je šo mati ali narava, ki jih obkroža. Kljunasta flavta nadaljuje v svojem gibanju, ki ga globoko navdihne zvočno podlaga šoja.

Birds Fragments III b je verzija skladbe *Birds Fragments III* za šo in basovsko flavto (prav tako tudi piccolo). Nastala je v sodelovanju z izvrstno glasbenico na

kljunast flavti Zosojo Suzuki, premierno pa je bila izvedena leta 1997 na Mednarodnem seminarju in festivalu sodobne glasbe v Akijošidaju.

Skladbo sem posvetil Toruju Takemuciju ob njegovem 60-em rojstnem dnevu.

Tošio Hosokava

Small Chant / Kratka pesem (2012)
za violončelo

Skladba *Small Chant* za violončelo solo je nastala kot naročilo ob praznovanju 70-ega rojstnega dneva slavnega violončelista Tsujošija Tsutsumija. Njemu je skladba tudi posvečena.

Tošio Hosokava

Vertical Time Study I /
Študija vertikalnega časa I (1992)
za klarinet, violončelo in klavir

Skladba *Vertical Time Study*, naročilo 5. mednarodnega seminarja in festivala za sodobno glasbo v Akijošidaju, je nastala med poletjem in jesenjo leta 1992. Že ob pisanju sem imel v mislih klavirski trio: Armand Angster (klarinet), Michael Bach (violončelo) in Bernhard Wambach (klavir) in njihovo izvedbo skladbe *Allegro Sostenuto* Helmuta Lachenmanna na Poletnem tečaju v Darmstadtu leta 1992.

Velik vpliv na mojo glasbo ima japonska nō glasba. Zanj je značilno, da čas v njej poteka vertikalno in prekinjeno. Z naslovom *Vertical time study* (*Študija vertikalnega časa*) poimenujemo serijo študij, v katerih skušam vertikalno in prekinjeno postavitev časa japonske glasbe nō obrniti v drugačen čas, čas moje lastne glasbe. V njej se čas razteza horizontalno in neprekinjeno v mojo lastno glasbo.

Napetost trenutka, ko se horizontalni čas sreča z vertikalnim, ustvarja opazne razpoke v času, vidne praznine v veselju. Moja želja je izvesti večpomenskost in kompleksnost teh trenutnih zvokov in razumeti njihove skrajnosti. Posamezni zvoki so oblikovani kot poteze s čopičem v orientalski kaligrafiji. Ob risanju potez s čopičem ne pozabimo na prazen prostor za njimi, zato sem ob pisanju skladbe mislil na prostor, v katerem se bo glasba razlegala.

Vito Žuraj (roj. 1979)

Chrysanthemum / Krizantema (2014/2015)
za klarinet, violončelo in klavir

Skladba je nastala leta 2015 za trio Catch in je bila istega leta premierno izvedena na festivalu Ultraschall v Berlinu. Prvotno vsebinsko izhodišče za nastanek skladbe je žalostno preobrazbo doživelo novembra 2014 ob smrti Armina Köhlerja, urednika za sodobno glasbo Jugozahodno nemškega radia (SWR) in umetniškega vodje festivala Glasbeni dnevi v Donaueschingenju. Z njim se je Vito Žuraj osebno spoznal v času, ko je kot štipendist bival v znameniti Villi Massimo v Rimu. Šele takrat je skladba dobila današnji naslov. Z godalnim kvartetom Giacomina Puccinija *Crisantemi* ima Žurajevo delo skupen tako naslov kakor tudi to, da je namen obeh skladb počastitev spomina na veliki osebnosti (Puccinijeva *Crisantemi* je napisana ob smrti vojvode Amadea Savojskega). Poleg tega je v Žurajevi glasbi čutiti tudi določeno simpatijo do Puccinijeve čutne in bujne zvočne sfere.

Jesenska roža krizantema izvira iz Kitajske. Zanj je značilno, da razvije svojo barvno moč v zadnjih toplih poznojesenskih dneh in simbolizira melanholijo. Jesen ni le obdobje, v katerem je umrl Armin Köhler,

pač pa je bila tudi njegov najljubši letni čas. Vse je tu, a vseeno izgine – preden se zopet pojavi.

Nekaj podobnega se zrcali v skladbi Vita Žuraja. Virtuoznost izvajalcev, za katere je bila skladba napisana, je sicer prisotna, vendar ni postavljena v ospredje. Nasprotno, opraviiti imamo z virtuoznostjo zmernosti, zaradi katere je bil Köhler priljubljen med svojimi prijatelji in življenjskimi sopotniki. Tako v skladbi ne najdemo Žurajevih značilnih ekspresivnih izbruhov in tonskih odklonov v svet šumov in nekonvencionalnih tonov. Previdno in z občutjem uporablja večzvočja (multifone tone) klarineta. Vsi instrumenti igrajo pridušeno; klavir je zato prepariran. Zvok klarineta vznike iz tišine in se vanjo vrača. Trio skoraj ne vsebuje dialektičnega komuniciranja *en proti drugemu* oziroma *en z drugim*, pač se v njem posamezni glasovi stapljajo med seboj. Individualni tonski značaji posameznih instrumentov sicer ostajajo ohranjeni, tonsko zlitje je v partituri grafično prikazano tudi na takšen način, da je klavirski part podobno kot klarinetov in violončelov pisan samo v enem notnem črtovju. Navzdol razloženi akordi – *arpeggi* v klavirju in violončelovo lokovanje navzgor – dajejo vtis vejanja sape. Dušene strune klavirja se približajo violončelovemu pizzicatu; ves čas pa je nekje spodaj čutiti ropot, ki pa nikoli ne postane nasilen ali grozeč. Vse to skupaj tvori subtilno zvočno sliko melanholije; najprej zagotovo zaradi priložnosti nastanka skladbe. Obenem pa je takšna glasba sorodna z občutki, ki jih nudi mesto Rim, kjer je skladba nastala – mesto baročnega manierizma, čigar blišč spominja na minljivo in z njim povezano žalovanje.

Bernd Künzig
(iz nemščine prevedel Matej Šarc)

Tošio Hosokava

Vertical Song Ib / Vertikalna pesem Ib
(1995/1996)

za kljunasto flavto

Skušam pisati glasbo, ki bo izžarevala globlja človeška čustva, ne le tistih, ki jih zaznamo navzven. Prepričan sem, da jezika glasbe ne ustvarja površinskost temveč tisto globoko, neopazno v vsakdanu. Ko pojem, želim peti pesmi, ki sežejo vertikalno v globino. Želim peti pesmi, ki se rodijo globoko v nas in ki se nato vzpenjajo vertikalno v naše življenje. *Vertical Song Ib* za kljunasto flavto je verzija skladbe *Vertical Song I* za flavto solo. Nastala je v sodelovanju s flautistom Tosijo Suzukijem, ki jo je tudi premierno izvedel na Poletnem tečaju v Darmstadtetu leta 1996. Skladbo sem posvetil temu izjemnemu glasbeniku.

Tošio Hosokava

Arc-Song / Lok-Pesem (1999)

za oboo in harfo

Podobno kot v drugih mojih skladbah lahko tudi v tej na vsako posamezno noto gledamo kot na poteg čopiča v kaligrafiji. Takšne poteze se rodijo iz praznega prostora, iz tišine, in se vračajo v prazen prostor, v tišino. Vsaka od črt se oblikuje v lok. Predstavljam si, da tisti, ki poje, dejansko z lokom seže iz sveta, v katerem živimo, v nek drug svet. Ta 'drugi svet' je budistični 'drugi breg', ki ga v času svojega bivanja na tem svetu ne vidimo. To je svet tišine, kaosa pred našim rojstvom in kaosa, v katerega bomo odšli po smrti. Morda je glasba poskus povezave kraja, v katerem živimo, s tistim drugim krajem, ki ga običajno ne moremo videti.

Skladbo je naročila harfistka Notburga Puskas, krstno izvedbo je doživela na Državni

visoki šoli za glasbo v Trossingenu, prva izvajalca sta bila oboist Diethelm Jonas in harfistka Rurie Jamahata.

Tošio Hosokava

Stunden-Blumen / Rože enournice (2008)

za klarinet, violino, violončelo in klavir

Zadnjih nekaj let pišem glasbo na temo 'rože'. V svojih delih *Silent Flowers* (*Neme rože*) za godalni kvartet, *Lotosblume* (*Lotos*) za mešani zbor, *Blossoming* (*Cvetenje*) za godalni kvartet ter *Lotus under the moonlight* (*Lotos v mesčini*) za klavir in orkester ... z glasbo opisujem posamezne rože. Morda me rože tako zelo pritegnejo tudi zaradi tega, ker sem rasel v okolju tradicionalnega japonskega urejanja rož – ikebane in zaradi moje ljubezni do japonske tradicionalne poezije, ki v svojih verzih pogosto opeva cvetje. Glasbena ideja, podobno kot popek, ki se razvije v cvet, počasi in tihotno vzcveti v pesem. V glasbi želim opisati 'naravo rože'. Želim peti svoje pesmi in vzcveteti v glasbenem smislu.

Pianistka Momo Kodama je predlagala, da napišem skladbo *Stunden-Blumen* za enako zasedbo, kot jo ima znamenito delo *Kvartet za konec časa* Olivierja Messiaena. V japonskem jeziku Momo pomeni breskev, ime lahko povežemo tudi z naslovom knjige Michaela Endeja *Momo* in njenim pomembnim poglavjem *Rože enournice*.

V nasprotju s pojmom 'konec časa', sem želel ustvariti delo, ki bi govorilo o 'začetku časa' ali o 'izvoru časa'. Iz enega samega podaljšanega tona, ki predstavlja osrednjo idejo skladbe, se tako razvijeta jin in jang; napetost med njima bo povzročila razcvet skladbe v zvočno cvetlico.

Skladba je posvečena pianistki Momo Kodama.

* *Avtor tekstov (razen teksta o skladbi Vita Žuraja) je skladatelj Tošio Hosokava.*

Komponisti

Niels Rosing-Schow

Niels Rosing-Schow (1954) je danski skladatelj, ki bi ga lahko uvrstili v šolo tako imenovane spektralne glasbe, čeprav se sam izogiba umeščanju v določene slogovne usmeritve. Nanj so vplivali skladatelji, kot so Claude Debussy, Igor Stravinski, Iannis Xenakis in Gérard Grisey. Rosing-Schow daje velik poudarek senzualnosti in izrazni dvoumnosti. Njegov umetniški cilj stremi k povezavi z duhom našega časa, s čimer lahko ustvari in izrazi osebno občutenje našega časa, vendar pa hkrati z univerzalnimi sporočili posega onkraj meja zasebnega. Njegovo glasbo nasploh odlikujejo jasne forme, koncizna in ekonomična raba glasbenega materiala ter občutljiva in v podrobnostih izdelana instrumentacija, v zadnjih letih pa se podaja tudi na raziskovanja bolj dramatičnih in razširjenih možnosti rabe glasbenega materiala. Kot je zapisal sam, je njegova glasba ustvarjena na način, ki tesno povezuje čutno in razmišljujoče.

Na Univerzi v Kopenhagenu je študiral muzikologijo, študij glasbene teorije in glasbene zgodovine pa je nadaljeval na Kraljevi akademiji za glasbo v Kopenhagenu. Kompozicijo je študiral pri Ibu Nørholmu, kompozicijsko znanje pa je pridobival tudi v Franciji, kjer se je navdušil nad spektralno glasbo. Njegova dela so izvajale številne zasedbe, med njimi Filharmonični orkester iz Kopenhagna, Simfonični orkester iz Odenseja, ansambla Capricorn in Athelas

ter drugi. Leta 1982 je prejel triletno štipendijo danske umetniške fundacije ter številne nagrade in priznanja, med njimi Nagrado Carla Nielsena leta 1993, štipendijo Poula Schierbecka leta 1996 in Skladateljsko nagrado Wilhelma Hansena leta 2000.

Rosing-Schow predava kompozicijo, orkestracijo in glasbeno teorijo na Kraljevi akademiji za glasbo v Kopenhagenu, od leta 2013 pa na omenjeni ustanovi deluje kot profesor kompozicije in predstojnik oddelka za kompozicijo in glasbeno teorijo. V osemdesetih letih je nekaj časa deloval tudi kot glasbeni kritik, nasploh pa zaseda pomembna mesta v ustanovah, ki so tako ali drugače povezane s sodobno glasbo.

Bent Sørensen

Bent Sørensen (1958) sodi med vodilne danske skladateljke svoje generacije. Norveški skladatelj Arne Nordheim je ob poslušanju Sørensenove glasbe zapisal, da ga spominja na nekaj, kar še nikoli ni slišal. Ta misel precizno označuje glasbo Sørensen, ki se izraža v ekspresivnem in paradoksalnem glasbenem idiomu skladatelja.

Glasbeno izobrazbo je pridobil pri Peru Nørgård in Ibu Nørholmu. Glasbeni preboj je doživel v osemdesetih letih, že pred tem pa je v mladostnih skladbah izkazoval izvirnost in tehnično mojstrstvo. Njegov prvi godalni kvartet *Alman* (1984) in naslednji trije *Adieu* (1986), *Angels' Music* (1988) in *Schreie und Melancholie* (1994) sodijo med skladateljeva bolj znana dela.

V devetdesetih letih je ustvaril veliko število uspešnih orkestrskih del; med njimi so vokalno-instrumentalno delo *The Echoing Garden* (1992), *Koncert za violino* (1993) in klavirski koncert *La Notte* (1998). Danskega dramatika Petra Asmussena je sobivanje starega in novega v Sørensenovem violinskem koncertu tako močno prevzelo, da je skladatelja povabil k sodelovanju pri operi, naročilu Danskega kraljevega gledališča. Po petih letih intenzivnega ustvarjanja je leta 2003 nastalo delo *Under the Sky*, Bent Sørensen in Peter Asmussen pa sta sodelovala tudi pri glasbeno-scenskemu delu *Sounds Like You*, ki je bilo premierno izvedeno na Mednarodnem glasbenem festivalu

v Bergnu leta 2009.

Bent Sørensen je leta 1996 za *Koncert za violino* prejel nagrado Nordijskega glasbenega komiteja in leta 1999 Skladateljsko nagrado Wilhelma Hansena. Bent Sørensen je bil leta 2011 rezidenčni skladatelj Festivala sodobne glasbe v Huddersfieldu (Velika Britanija), trenutno pa je rezidenčni skladatelj danskega glasbeno-gledališkega ansambla Scenatet. Leta 2014 je postal predsednik Društva danskih skladateljev, istega leta pa je tudi prejel Častno nagrado Wilhelma Hansena.

Jørgen Jersild

Jørgen Jersild (1913–2004) je bil izjemno aktiven skladatelj in pedagog. Glasbeno znanje je pridobil pri Rudolphu Simonsenu, Poulu Schierbecku in Alexandru Stoffregenu. Leta 1935 je tri mesece študiral pri Albertu Rousselu, po vrnitvi v domovino pa je nadaljeval s študijem muzikologije. Raznovrstnost glasbenega izobraževanja je Jersilda napeljala k svobodni rabi harmonije, vseeno pa je bil kritičen do atonalne glasbe. V petdesetih in šestdesetih letih je s številnimi članki napadel nekatere bolj eksperimentalne slogovne usmeritve, vendar pa v njih ni nastopal kot reakcionist, temveč je predvsem kritiziral dogmatske podmene tedanje avantgarde.

Leta 1943 je pričel poučevati na Danski kraljevi glasbeni akademiji, med leti 1953 in 1975 pa je na omenjeni ustanovi deloval kot profesor glasbene teorije, kompozicije, instrumentacije in solfeggia. Napisal je številna glasbeno teoretska dela in učbenike, ki predstavljajo temelje glasbenega izobraževanja na Danskem.

Njegov opus obsega raznovrstna dela, v katerih se sprva izkazuje vpliv francoskega impresionizma, vendar pa se je Jersild v kasnejših delih odmikal od francoske zvočnosti in ustvarjal v lastnem zvočno izpopolnjenem idiomu. Še posebej tesno vez je imel s harfo, za katero je med leti 1966 in 1977 ustvaril štiri dela, med njimi *Koncert za harfo in orkester* (1972). Leta 1995 je prejel nagrado Danskega zborovskega

skladatelja leta, 1999. pa je prejel Nagrado Carla Nielsena.

Igor Stravinski

Igor Stravinski je v zgodovini glasbe 20. stoletja pustil neizbrisljiv odtis. Rodil se je 17. junija leta 1882 v kraju s tedanjim imenom Orainenbaum blizu Sankt Peterburga, umrl pa 6. aprila 1971 v New Yorku. Njegovo bogato ustvarjalnost lahko razdelimo v tri jasno razmejena obdobja: rusko, neoklasicistično in serialno.

Po želji staršev je študiral pravo, po diplomi pa je pri Nikolaju Rimskem-Korsakovu prejemal zasebne lekcije iz kompozicije. Glasbeni razvoj Igorja Stravinskega je močno zaznamovalo sodelovanje z baletnim impresarijem Sergejem Djagilevom, ki je pri skladatelju naročil baleta *Ognjeno ptico* in *Petrusko*, iz njegovega prvega obdobja pa ne moremo spregledati škandala s *Posvetitvijo pomladi*, ki ga je občinstvu predstavila kot skladateljja brezkompromisne izraznosti.

Leta 1910 se je Stravinski preselil v Švico, 1920. pa v Francijo, kjer si je sčasoma pridobil nov krog prijateljev, vse od pisateljev Jeana Cocteauja in Andréa Gideja do dirigenta Ernesta Ansermeta, od slikarjev Pabla Picassa in Henrija Matissa do skladateljev Mauricea Ravela, Gabriela Fauréja in Manuela de Falle ter koreografov Léonida Massina, Bronislave Nižinske in Ide Rubinstein. Novo, 'neoklasicistično' obdobje nakazuje že komorno scensko delo *Zgodba o vojaku* (1918), še bolj pa opera-oratorij *Kralj Ojdip* (1927) ter baleti *Pulcinella* (1920),

Apollon musagète (1928) ter *Orfej* (1947).

Druga svetovna vojna je Stravinskega ponesla v Združene države Amerike, kjer je preživel zadnja leta svojega življenja, in kjer se je začelo tretje, zadnje skladateljevo slogovno obdobje. Kot vrsta drugih ustvarjalcev se je po drugi svetovni vojni vedno bolj intenzivno ukvarjal s serialno tehniko, o čemer pričajo *Tri pesmi Williama Shakespeara* (1953), *Canticum sacrum* (1956), balet *Agon* (1957), *Movements (Stavki)* za klavir in orkester (1959) ter vrsta drugih.

Svend Simon Schultz

Svend Simon Schultz (1913–1998) je leta 1933 pričel s študijem klavirja na Kraljevi danski glasbeni akademiji, velik vpliv na njegovo ustvarjalnost pa so predstavljala predavanja orkestracije, ki jih je obiskoval pri Poulu Schierbecku.

Po študiju je deloval kot glasbeni pedagog, med leti 1942 in 1949 je deloval kot glasbeni kritik časopisa *Politiken*, največje uspehe pa je doživel kot zborovodja številnih zborov. Leta 1949 je postal vodja Zbora Danskega nacionalnega radia in na tem mestu ostal več kot 30 let. V času njegovega vodenja je zbor dosegel zavidljivo kvaliteto izvajanja klasičnega in sodobnega repertoarja ter postavil zglede najkvalitetnejše vokalne tehnike.

Kot skladatelj je bil najbolj aktiven na področju zborovske glasbe, napisal pa je tudi vrsto opernih del. Opera enodejanka *Bryllupsreise (Medeni tedni)* je leta 1951 doživela vrsto izvedb v različnih mestih, opera *Høst* (1950) pa je bila celo predvajana na danski televiziji. Schultz je bil precej manj znan kot instrumentalni skladatelj, čeprav je med drugim ustvaril pet simfonij in deset godalnih kvartetov.

Per Nørgård

Per Nørgård (roj. 1932) je eden izmed vodilnih danskih sodobnih skladateljev, lahko bi rekli že starosta, saj bo letos dopolnil petinosemdeset let. Številni ga uvrščajo med najpomembnejše danske skladatelje po Carlu Nielsenju. Na ustvarjalno pot je stopil po drugi svetovni vojni in od tedaj je ustvaril obširen opus: osem simfonij, šest oper, vrsto komornih in vokalnih del, nekaj skladb za magnetofonski trak in večje število skladb za solistično glasbilo z orkestrom.

Odraščal je v družini, kjer glasba ni imela posebnega mesta in le po naključju je pri sedemnajstih letih odkril svojo glasbeno nadarjenost. Študiral je pri Vagnu Holmboeju na Kraljevi danski glasbeni akademiji in pri Nadji Boulanger v Parizu. Prva leta svojega ustvarjanja je preživel v 'univerzumu nordijskega duha' in se je zgledoval predvsem po Holmboeju in Sibeliusu. Ob koncu petdesetih let ga je pričel zanimati glasbeni modernizem stare celine in sledil je odmik od nordijske tradicije. Odprtega duha je sprejemal novosti avantgarde, vendar pa jih ni prevzemal brez kritičnega presojanja. Pri ustvarjanju se Nørgård navezuje na nekatere matematične principe, ki so mu v pomoč pri njegovih 'neskončnih serijah', lastnemu kompozicijskemu odkritju iz leta 1959, ki se na osnovi matematičnih principov, podobno kot fraktáli, nadaljujejo v neskončnost.

Za svoje več kot šestdesetletno umetniško ustvarjanje je prejel številne nagrade, med njimi Glasbeno nagrado Léonie Sonning (1996), Sibeliusovo nagrado (2006), Nagrado Marie-Josée Kravis (2014) in nazadnje nagrado fundacije Ernst von Siemens (2016).

Claude Debussy

Claude Debussy (1862–1918) je bil eden najvplivnejših skladateljev, ki so živeli na prehodu iz 19. v 20. stoletje. Skupaj z Mauriceom Ravelom ju označujemo kot predstavnika francoskega glasbenega impresionizma, čeprav sta oba takšni oznaki močno nasprotovala. Skladatelj je največ navdih našel v slikarskem impresionizmu in je trdil, da se je o umetnosti naučil več od slikarjev, kot pa od vseh glasbenikov hkrati.

Debussy je z desetimi leti pričel s šolanjem na pariškem konservatoriju in blestel v skoraj vseh predmetih. Pianistična kariera ga ni zanimala, še manj glasbena tekmovanja. Prestižna nagrada *Prix de Rome* mu je omočila štiriletni študij na Francoski akademiji v vili Medici v Rimu.

Debussy je že kot zaveden 'wagnerjanec' začutil potrebo po osvoboditvi izpod spon tradicije ter raziskovanju novih tehnik glasbene ustvarjalnosti. Poskušal se je oddaljiti od običajnega harmonskega zaporedja konsonanc in disonanc, običajnih harmonskih zaporedij in ustaljenega koncepta tonalitete. Tako je že po svojem drugem obisku v Bayreuthu prestopil okvire takratnega wagnerjanstva in se navdušil nad nenavadno uglašnim gamelanom, uporabo celotonskih in pentatonskih lestvic ter nad mehko zvonečim rušenjem tonalnosti. Čeprav je razčlenjevanje glasbene teme v več motivičnih fragmentov v Debussyjevi skladbi še vedno navzoče, pa ne gre več za

tradicionalno motivično zgradbo. Motivični fragmenti v njegovi glasbi so postali zelo ohlapno povezani, v ospredje pa je prihajala zvočna barva kot najpomembnejši glasbeni element.

Debussyjeva najbolj znana dela so *Preludij k Favnovemu popoldnevu*, simfonična pesnitev *Morje*, opera *Pelegrin in Melisanda*, dva zvezka *Preludijev za klavir*, *Godalni kvartet*, idr.

Tošio Hosokava

„Iščem novo obliko japonske duhovne kulture in glasbe, skozi katero lahko ostanem zvest samemu sebi in svojemu poreklu. Ponovno moramo raziskati zahodni svet, skrbneje, da bi lahko bolj objektivno in temeljito spoznali sami sebe.“

Tošio Hosokava, vodilni japonski živeči skladatelj, nenehno raziskuje meje med kulturami. Njegove skladbe proučujejo odnose med zahodno avantgardno umetnostjo in tradicionalno japonsko kulturo, nanje pa vplivajo tudi statične strukture *gakaku* glasbe japonskega dvora. Tudi narava s svojo minljivostjo močno vpliva na njegove skladbe. „*Minljivost je lepa*,“ pravi Hosokava, ki uporablja budistično predstavo ravnovesja med življenjem in smrtjo, da z njo opiše svoj glasbeni jezik: „*Ton pride iz tišine, živi in se v tišino povrne*.“

Tošio Hosokava se je rodil leta 1955 v Hirošimi in v Berlinu študiral kompozicijo pri Isangu Junu. Študij je nadaljeval pri Klausu Hubru in Brianu Ferneyhoughu. Sprva je njegova glasba slonela na zahodni avantgardi, a je Hosokava kmalu pričel z raziskovanjem novega glasbenega področja: v prvi operi *Vision of Lear* je združil vzhodne in zahodne vplive, njegovo drugo opero *Hanjo* (2004) operne hiše in festivali redno uvrščajo na sporede. V začetku devetdesetih let je ugled na festivalih sodobne glasbe dosegel s komornimi deli *Landscapes* (*Pokrajine*).

Po uspehu njegovega oratorija *Voiceless Voice in Hiroshima (Nemi glas v Hirošimi)* in orkestrske skladbe *Circulating Ocean (Krožeči ocean)*, ki so ga Dunajski filharmoniki premierno izvedli na Salzburških slavnostnih igrah leta 2005, je njegova glasba našla pot do najuglednejših koncertnih dvoran širom po svetu. Napisal je vrsto solističnih skladb, kot npr. koncert za violončelo *Chant*, ki ga je s Simfoničnim orkestrom Zahodnonemškega radia (WDR) leta 2009 premierno izvedel Rohan de Saram ali pa koncert za rog in orkester z naslovom *Moment of Blossoming (Trenutek cvetenja)* za Stefana Dohra in Berlinske filharmonike (2011).

Doslej je napisal več kot 160 skladb, v katerih uporablja tudi japonske instrumente in jih često kombinira z evropskimi. Komorna glasba še vedno zavzema pomembno mesto v njegovem komponiranju; leta 2008 je napisal *Stunden-Blumen (Rože enournice)*, kvartet za enako zasedbo kot v Messiaenovem *Kvartetu za konec časa*. Veliko Hosokavinih večjih skladb je v zadnjih letih doživelo krstne izvedbe, med njimi *Woven Dreams* s Clevelandskim simfoničnim orkestrom in dirigentom Franzom Welsrjem-Mostom in kasneje z Lucernskim festivalskim orkestrom, *Sternlose Nacht (Noč brez zvezd)* s Komornim orkestrom Mahler, zborom Zahodnonemškega radia in dirigentom Kentom Naganom. Premiera opere *Macukaze* z režiserjem Sascho Walzem leta 2011 je v teatru La Monnaie doživela velik uspeh, ponovne izvedbe so sledile v berlinski Državni operi, Varšavi in Luksemburgu.

Spomladi 2012 je njegova monodrama z naslovom *The Raven (Krokar)* za mezzosopran in ansambel doživela premiero v Bruslju, skladba *Meditation (Meditacija)*, posvečena žrtvam cunamija v

Fukošimi, pa na Mednarodnem glasbenem festivalu v Tongyeongu.

Na Salzburških slavnostnih igrah je solistka Anna Prohaska skupaj z orkestrom NHK iz Tokija in dirigentom Charlesom Dutoitom izvedla skladbo na besedilo Georga Trakla z naslovom *Klage (Tožba)*. Leto 2014 se je pred takratnim festivalom Slowind, ki je bil posvečen japonski glasbi, pričelo s krstnima izvedbama dveh skladb: *Aeolus* za harfo in orkester s solistko Naoko Jošino in Škotskim komornim orkestrom, takoj po našem festivalu pa je Arditti kvartet s Simfoničnim orkestrom Zahodnonemškega radia premierno izvedel skladbo *Fluss* za godalni kvartet in orkester. V Kölnu so isto delo izvedli tudi na tridnevem festivalu glasbe Tošia Hosokave v Concertgebouw Bruges.

Tošio Hosokava je prejemnik številnih nagrad in odlikovanj. Od leta 2001 je član Berlinske akademije umetnosti in od leta 2006 instituta *Studienkolleg zu Berlin*. Je umetniški direktor Mednarodnega glasbenega festivala v Takefuju, redni gost festivalov sodobne glasbe (Pacifiški glasbeni festival v Saporu, Salzburški bienale, Glasbeni festival Rheingau, MITO Settembre Musica festival v Milanu in v Torinu) ter gostujoči profesor na Tokijski visoki šoli za glasbo in na Elizabetini univerzi za glasbo v Hirošimi.

Vito Žuraj

Vito Žuraj (*1979) je študiral kompozicijo v Ljubljani pri Marku Mihevcu, v Dresdnu pri Lotharju Voigtländerju ter v Karlsruheju pri Wolfgangu Rihmu. Njegovo glasbo so poleg Slovenske filharmonije in Simfoničnega orkestra RTV Slovenija izvedli med drugim tudi Newyorška, Škotski simfonični orkester BBC, Konzerthausorchester iz Berlina, Ensemble Modern, Klangforum Wien, Ensemble intercontemporain ter Komorni zbor RIAS, na festivalih, kot so Salzburške slavnostne igre, Varšavska jesen, Gaudeamus Muziekweek, Ultraschall Berlin ter v dvoranah Elbphilharmonie v Hamburgu, Pariški filharmoniji in Semperoperi Dresden. Prejel je nagrado Prešernovega skladba (2015), pa tudi 1. skladateljsko nagrado mesta Stuttgart, umetniško rezidenco v nemški akademiji Villa Massimo v Rimu ter skladateljsko nagrado Claudia Abbada, ki jo podeljujejo Berlinski filharmoniki. Vito Žuraj je profesor za kompozicijo na ljubljanski Akademiji za glasbo ter docent za instrumentacijo na Visoki šoli za glasbo v nemškem mestu Karlsruhe. Leta 2015 je bil umetniški vodja Festivala Slowind.

Interpreti

Slowind

Aleš Kacjan – flavta
 Matej Šarc – oboa
 Jurij Jenko – klarinet
 Metod Tomac – rog
 Paolo Calligaris – fagot

Pihalni kvintet Slowind je bil ustanovljen pred dvaindvajsetimi leti. V tem času se je ansambel, ki izvaja praktično vsa dela standardnega repertoarja za ta sestav, profiliral še v brezkompromisnega in v slovenskem prostoru najaktivnejšega izvajalca sodobnih del, od klasikov avantgarde do najmlajših, še neuveljavljenih, a zelo obetavnih avtorjev našega časa. Slowind z naročili stalno spodbuja mlade slovenske skladatelje ter se rad odziva vabilom za izvedbe novitet na mnogih evropskih odrih. Obenem

že vrsto let tesno sodeluje z etabliranimi svetovnimi skladatelji, kot so Vinko Globokar, Robert Aitken, Heinz Holliger, Jürg Wyttenbach, Tošio Hosokava, Uroš Rojko, Martin Smolka, Volker Staub, Ivo Nilsson, Nina Šenk, Gérard Buquet, Lojze Lebič, Niels Rosing Schow, Vito Žuraj, Beat Furrer in drugi, ki mu posvečajo svoja dela in ga vključujejo v svoje projekte. Slowind tako redno gostuje na nekaterih najpomembnejših prizoriščih sodobne glasbe: *Ars Musica* Bruselj, *Biennale* Bern, *Klangspuren* Innsbruck, *New Music Concerts Series* Toronto, *Contempuls* Praga, *Théâtre Dunois* Pariz, Beneški bienale, Zagrebški glasbeni bienale in Mednarodni glasbeni festival Takefu (Japonska).

Na domačem prizorišču je ansambel v zadnjih letih še okrepil svojo dejavnost na področju slovenske glasbe in v pomladanskem času pričel prirejati krajši glasbeni festival z naslovom *Slowindova*

pomlad, jesen pa ostaja namenjena Festivalu Slowind. Letošnji bo že devetnajsti po vrsti.

Če se je cikel v prvem obdobju plemenitil predvsem s prispevki uglednih umetnikov, s katerimi je ansambel muziciral – Heinz Holliger, Robert Aitken, Alexander Lonquich, Arvid Engegård, Aleksandar Madžar, Mate Bekavac, Steven Davislim, Christiane Iven, Matthias Pintscher, Matthias Würsch, Naoko Jošino, Majumi Mijata in drugi – se je skozi leta razvil v pravo gibanje. Promoviranju sodobne svetovne komorne literature in celovitim predstavitvam nekaterih pri nas manj znanih velikanov glasbe 20. stoletja (Edgard Varèse, Elliott Carter, Vinko Globokar, Toru Takemitsu) se pridružuje vse večje število tujih ansamblov za sodobno glasbo, člani slovenskih simfoničnih orkestrrov ter uveljavljene komorne skupine in pevski zbori.

Festivalski spored redno snema in prenaša Radio Slovenija, posnetke koncertov pa predvajajo tudi tuje radijske postaje – BBC 3, Nizozemski radio in druge.

Za dosedanje delovanje je Slowind leta 1999 prejel Župančičevo nagrado, nagrado Prešernovega sklada leta 2003 ter Betettovo nagrado leta 2013.

www.slowind.eu

Takefu Ensemble

Mednarodni glasbeni festival Takefu, ki ga vodi umetniški vodja Tošio Hosokava, že od leta 2001 na sporede koncertov uvršča skladbe svetovno uveljavljenih skladateljev, kot so Georg Friedrich Haas, Stefano Gervasoni, Isabel Mundry, Beat Furrer, Francesco Filidei, Mark Andre, Misato Močizuki, Hiroi Ito, Federico Gardella, Diana Rotaru, Johannes. Schöllhorn, Joungi Pagh-Paan ... ter tudi tistih skladateljev, ki se še uveljavljajo. Številne skladbe na festivalu doživijo svetovno ali japonsko premierno izvedbo.

Takefu Ensemble je ustanovil Tošio Hosokava, sestavljajo ga redni glasbeni

gosti festivala in je tudi najbolj aktiven ansambel za sodobno glasbo na Japonskem. Na rednem repertoarju so poleg skladb Tošia Hosokave in skladb skladateljev, ki jih gostijo v svojih vrstah, tudi skladbe Luciana Beria, Johna Cagea, Briana Ferneyhougha, Helmuta Lachenmanna, Giacinta Scelsija, Salvatoreja Sciarrina in Toruja Takemicuja. Pomembno mesto na njihovem repertoarju pa zasedata japonska tradicionalna glasba gakaku in glasba za šakuhači.

Majumi Mijata – šo
 Takako Matsumura – harfa
 Takajasu Hemmi – violina
 Tomoki Tai – violončelo
 Tosija Suzuki – kljunasta flavta
 Nozomi Ueda – klarinet
 Džunko Jamamoto – klavir

Yoshie Ueno – flavta
 Masanori Oiši – saksofon
 Tomoko Akasaka – viola
 Tadaši Tadžima – šakuhači
 Tomoko Kasai – tolkala
 Keniči Nakagava – klavir
 Seitaro Išikava – dirigent

Tošio Hosokava – umetniški vodja

Program Glasbenega društva Slowind
programsko sofinancirata
Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije
in Mestna občina Ljubljana.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Mestna občina
Ljubljana

Slowind

slovenska
filharmonija

Organizator:
Glasbeno društvo Slowind

Soorganizator:
Slovenska filharmonija

Priprava besedil in jezikovni pregled:

Marko Šetinc
Matej Šarc
Mateja Kralj

Oblikovanje:
Boštjan Pavletič

Tisk:
Collegium Graphicum

Fotografi: Lisbeth Holten, Félix Nadar,
Lars Skaaning, Jože Suhadolnik

Odgovorni urednik:
Matej Šarc

Ljubljana, maj 2017

Copyright: Slowind
www.slowind.eu

www.slowind.eu